

Q.P. Code :08440

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

Q. 1 Answer in not more than **two** sentences

20

- 1) Closure under Industrial Disputes Act, 1947
- 2) Give two grounds for declaring 'Layoff' under Industrial Disputes Act, 1947.
- 3) What is the object of the Industrial Employment (Standing Order) Act, 1946?
- 4) Any Two duties of Labour court under M.R.T.U & P.U.L.P Act 1971?
- 5) Define partial disablement under Employees Compensation Act, 1923?
- 6) Period of limitation for filling claim under Employees Compensation Act, 1923?
- 7) What is the duty of conciliation officer under Industrial Dispute Act, 1947?
- 8) Any Two duties of Investigating Officers under M.R.T.U & P.U.L.P Act, 1971?
- 9) Works Committee under Industrial Disputes Act, 1947.
- 10) Any two grounds for illegal lockout under Industrial Disputes Act, 1947.

Q.2 Write short notes on **any four**

20

- 1) Permanent disability.
- 2) Subsistence Allowance under Industrial Employment (Standing Order) Act, 1946.
- 3) Authorities under M.R.T.U & P.U.L.P Act, 1971
- 4) Labour Court under Industrial Disputes Act, 1947
- 5) Strike and lockout under Industrial Disputes Act, 1947
- 6) Appointment and power of commissioner under Employees Compensation Act, 1923.

Q. 3 Answer **any two** of the following

12

- 1) The workmen of Shriram sugar Mill Ltd .were employed in that sugar mill during crushing season only and consequent to closure of season they ceased to work .answer :
 - a) It is retrenchment? give reasons
 - b) Distinction between retrenchment and closure?
- 2) Manoj Kumar was employed as a lorry by Vinod transport co. Pvt Ltd. While driving a lorry of said transport company the lorry meets with an accident and Manoj Kumar's right leg is amputated below the knee
 - a) What is nature of disablement suffered by Manoj Kumar? give reasons
 - b) How is compensation calculated in such cases?
- 3) An investigation officer was refused entry to the premises of the workplace at which the investigating officer was entitled to enter by X
 - a) Can X be punished under M.R.T.U & P.U.L.P. Act, 1971? Give reasons.
 - b) If so what punishment can be given to X. Support your answer with relevant provisions?

Q. 4 Answer any four of the following

48

- 1) Explain Industrial Dispute under Industrial Disputes Act, 1947 with relevant case laws.
- 2) What are the different authorities Industrial Disputes Act, 1947? Briefly explain powers and duties of the authorities?
- 3) What is occupational disease under Employees Compensation Act, 1923? Explain the extent of liability of employer in such case
- 4) What are the model Standing Orders? State the matters to be provide for in the model standing orders under Industrial Employment (Standing Order) Act, 1946?
- 5) Discuss Unfair Labour Practices under M.R.T.U & P.U.L.P Act?
- 6) Explain in detail collective bargaining?

munotes.in

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.
मराठी भाषांतर

प्र.१ एका वाक्यात उत्तरे लिहा

- १) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत संप
- २) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत कामबंदीचे कोणतीही दोन कारणे द्या ?
- ३) औद्योगिक अस्थापना (स्थायी आदेश) कायदा, १९४६ चा उद्देश काय ?
- ४) एम. आर. टी.यु. आणि पी. यु. एल. पी. कायदा, १९७१ अंतर्गत कामगार न्यायालयाची कर्तव्ये ?
- ५) कामगार नुकसानभरपाई कायदा, १९२३ अंतर्गत अशंत: अपंगत्व ही संज्ञा स्पष्ट करा ?
- ६) कामगार नुकसानभरपाई कायदा, १९२३ अंतर्गत दावा दाखल करण्याची मुदत ?
- ७) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ प्रमाणे समुपदेशन अधिकाऱ्याची कर्तव्ये कोणती ?
- ८) एम. आर. टी.यु. आणि पी. यु. एल. पी. कायद्याअंतर्गत तपास अधिकाऱ्याची कर्तव्ये ?
- ९) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत कार्य समिती
- १०) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत बेकायदाद्वारे टाळेबंदी ची कोणतेही दोन कारणे.

प्र.२ टिपा लिहा (कोणतेही चार)

- १) कायम स्वरूपी अपंगत्व
- २) औद्योगिक अस्थापना (स्थायी आदेश) अधिनियम, १९४६ अंतर्गत निर्वाह भत्ता
- ३) एम. आर. टी.यु. आणि पी. यु. एल. पी. १९७१ कायद्या खाली अधिकारीता
- ४) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत कामगार न्यायालय
- ५) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत संप आणि टाळेबंदी
- ६) कामगार नुकसानभरपाई कायदा, १९२३ अंतर्गत आयुक्ताची नेमणूक आणि अधिकार

प्र.३ कोणतेही दोन सोडवा

- १) श्रीराम शुगर मिल्स लि. मध्ये काम करणाऱ्या कामगारांना फक्त कारखान्याच्या गळीत हंगामात त्या साखर कारखान्यात काम मिळायचे आणि हंगाम संपला कि त्याचे परिणाम स्वरूप कामसुध्दा बंद व्हायचे
- अ) ही नोकर कपात आहे का ? कारणे लिहा
- ब) नोकर कपात आणि समाप्ती यातील फरक लिहा
- २) मनोज कुमार हा विनोद ट्रान्सपोर्ट कंपनीकडे ट्रक चालक म्हणून कामाला होता या कंपनीचा ट्रक चालवताना अपघात झाला आणि मनोज कुमार चा उजवा पाय गुडघ्या पासून खाली कापला गेला
- अ) मनोज कुमारला कोणत्या प्रकारचे अपंगत्व झाले ? कारणे द्या ?

ब) अशा प्रकारच्या अपंगत्वांसाठी नुकसान भरपाई कशी गणली जाते ?

३) एका तपासणी अधिकाऱ्यास कामाच्या जागेत प्रवेश करण्यापासून एक्स याने, जेथे तो तपासणी अधिकारी प्रवेश करू शकतो तेथून परावृत्त केले .

अ) एक्स हा एम. आर. टी. यु. आणि पी. यु. एल. पी. कायदा, १९७१ अंतर्गत शिक्षेस पात्र आहेत का? कारणे द्या.

आ) जर शिक्षा द्यावयाची असल्यास एक्सला कोणती शिक्षा देण्यात यावी तुमच्या उत्तरा मध्ये उचित प्रक्रिया नमूद करा ?

प्र. 4 खालीलपैकी कोणतेही चार लिहा

१) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत औद्योगिक विवाद ही संज्ञा उचित न्याय निर्णया सहित स्पष्ट करा.

२) औद्योगिक विवाद कायदा, १९४७ अंतर्गत विविध अधिकरीता काय आहेत ? त्याचे अधिकार आणि कर्तव्ये लिहा ?

३) कामगार नुकसानभरपाई कायदा अंतर्गत व्यवसाय जन्य रोग म्हणजे काय ? सदर बाबतीत मालकाची जबाबदारी स्पष्ट करा ?

४) औद्योगिक आस्थापना (स्थायी आदेश), १९४६ अंतर्गत आदर्श स्थायी आदेश म्हणजे काय ? कोणत्या स्वरूपाचे प्रश्न स्थायी आदेश बाबत पुरविले जातात ?

५) एम. आर. टी. यु. आणि पी. यु. एल. पी. कायदा अंतर्गत अनुचित कामगार व्यवहार वर चर्चा करा .

६) सामुदायिक वाटाघाटी म्हणजे काय सविस्तर स्पष्ट करा.